

16. JÉZUS ÉS TANÍTVÁNYAI

Gyülekezeti óraszám: 1. Egyházi iskolák óraszám: 1.

TEOLÓGIAI ALAPVETÉS

(*Felhasznált irodalom:* Keresztyén Bibliai Lexikon, Budapest, 1995.; Szabó Andor: „Lábam előtt mécses a te igéd...”, Budapest, 1995.; Magyarázatos Biblia; L. Goppelt: Az Újszövetség theológiája, Budapest, 1992.; Eduard Schweizer: Das Evangelium nach Lukas, Göttingen, 1986.

<http://www.bibelwissenschaft.de>)

Jézus a Mester, a Tanító, a rabbi:

A tanítómester elnevezés a Bibliában olyan személyt jelöl, aki Isten Igéje alapján tanít és ad útmutatást a hitéletéről, az életéről. A babiloni fogság után a mesterek feladata az ószövetségi hagyomány újraértelmezése volt, és a Tóra alapján kellett útmutatást adniuk. A Kr. u.-i 1. századtól kezdve ezeket a tanítókat felszentelték és rabbinak nevezték (Mt 22,16). Kialakultak a rabbinusi iskolák, amelyek ápolták és továbbadták a tradíciót.

Jézus is rabbi volt, rabbiként tanított (Mk 9,5; 10,51; 11,21). Az Újszövetségben 65 alkalommal nevezi Jézust tanítónak. Először 12 éves korában mutatkozik meg mint tanító. Tanításának helyszínei: zsinagógák, nyilvános helyek, magánházak. Az asztalközösségek gyakran a tanításra is alkalmat adtak. Jézus nem azt várta el, hogy odamenjenek hozzá azok, akik tanulni akartak, hanem Ő kereste fel az embereket. Vándorprédikátor volt (Mk 1,38; Lk 13,33).

Működésének kezdetétől fogva már nyilvánvaló volt, hogy Ő máshogy tanít, mint a kortársai, vagy a korábbi rabbi: hatalommal. Tanítását közvetlenül Istentől vette. Jézus a tanítványaitól nem csak azt várta el, hogy ismereteiket bővítsék, hanem azt is, hogy élet- és sorsközösséget is vállaljanak vele. Nem csak tanított, hanem nevelt és lelkigondozott is. Jézus az életével is tanított. Nem olyan tanító volt, Akit le lehetett váltani. Jézus tanítása érthető, egyszerű és szemléletes volt. Olyan embereket is elért a tanításával, akiknek egyébként nem lett volna lehetősége zsinagógai képzésben részesülni.

Tanítványok:

Jézus a működése kezdetekor 12 férfit választott ki arra, hogy tanítását átadja nekik. A 12-es szám szimbólikus, utalás a teljességre, a 12 törzsrre.

A korábbi és a korabeli gyakorlattal szemben nem a tanítványok választották ki maguknak mesterül Jézust, hanem Jézus döntötte el, hogy ki tartozzon ebben a szoros tanítványi életközösségbe (Jn 15,16). Így lett a tanítványság feltétele az elhívás és az engedelmes követés. Jézus tanítványainak a feladata eltért a próféták tanítványainak a feladataitól. Jézus nem személye körüli szolgálatot várt el, hanem azt, hogy az elhívottai adját tovább a tanítását. Jézus és a tanítványai szoros kapcsolatát mutatja, hogy Jézus a tanítványait barátainak nevezte (Jn 15,14).

Az Újszövetségben mindenki, aki hisz Jézusban, egyúttal a tanítványa is.

VALLÁSPEDAGÓGIAI SZEMPONTOK

Kisiskolás korban a gyermek sok minden iránt érdeklődik. Ami fellelkesíti, abba szívesen belefog – de egyénektől függ, hogy milyen hosszú ideig tud abban kitartani. A korosztályra jellemző azonban a gyűjtögetési vágy. Több olyan másodikos gyerek is van, aki az általa szeretett dolgok (kártya, matrica, stb.) gyűjtögeti. Ez is egyfajta elköteleződés a számára.

Annyira fontos az általa választott dolog, hogy képes akár megvásárolni, elcserélni, stb. is, hogy a magáénak mondhatta.

A tanítvány és a tanítványság leginkább a valakihez való tartozást, illetve kötődést jelenti a számukra. A kedvelt tanító – tanítónő – lekipásztor – hittanoktató iránti kötődés azért is fontos, mert egyfajta mester és tanítvány kapcsolatot is jelent a számára. Tanul a pedagógustól, mert fontos a számára és odafigyel rá. Ez akár jó kapcsolópont lehet a tanítványság fogalmának megértéséhez.

ÓRAVÁZLAT JAVASLAT ÁLLAMI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA ÉS EGYHÁZI ISKOLÁK ÓRÁJÁRA

Fő hangsúly: Jézus tanítványainak egy napja Jézussal

Kognitív cél: A gyerekek ismerjék meg Jézus tanítványainak a Mesterükkel eltöltött egy napját.

Affektív cél: A szerepjátékon keresztül kapjanak kedvet arra, hogy ők Jézus tanítványai legyenek.

Pragmatikus cél: A szerepjáték segítségével tanuljanak meg fontos mondatokat.

A TÉMÁHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖVETELMÉNYEK:

<u>Minimum</u>	<u>Optimum</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Tudjon a tankönyvi képek és a szöveg alapján beszélni Jézus tanítványairól. • Tudjon segítséggel beszélni arról, hogy mit jelent a tanítvány, a mester fogalma. • Vegyen részt a Jézushoz szóló közös imádkozásban és a közös éneklésben. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tudjon önállóan beszélni a tankönyvi képek és a szöveg alapján Jézus tanítványairól. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten önállóan tudja bemutatni Jézus és a tanítványok egy napját. • Saját korosztályának és egyéni sajátosságainak megfelelő szinten tudjon önállóan beszélni arról, hogy mit jelent a tanítványság. • Aktívan vegyen részt a Jézushoz szóló közös imádkozásban és a közös éneklésben.

Az óra fő része	Javaslatok	Felhasznált taneszköz, módszertani javaslatok
Motiváció, ráhangolódás, előzetes ismeretek aktiválása	<p>Játék: Kövess engem! Párban követik egymást felváltva a gyerekek. Kérdések megbeszéléshez: Milyen volt követni valakit? Mindent tudtál utánozni? Zavart valami? Könnyű volt vezetni?</p>	<p>Párokat alkotunk. A feladat: Először az egyik fél lesz a vezető. Akárhogy mozog, akármerre megy, a másiknak utánozni, követni kell. Majd szerepcseré.</p>

	<p>Mi volt könnyebb neked, vezetni vagy követni? Mire kell figyelni annak, aki követni akar valakit?</p>	
<p>Feldolgozási javaslat</p>	<p>Szerepjáték: A tanítványok egy napja</p> <p>Előkészület: Megfelelő nagy teret készítünk elő. A teremben elhelyezünk 5 széket szétszórva, egymástól egyenlő távolságra. Körbeállják a gyerekek a tanári asztalt.</p> <p>A hittanoktató mesél:</p> <p>Bevezető:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Amikor eljött az idő, Jézus kiválasztott magának 12 férfit. ➤ Azért hívta el őket, hogy a tanítványai legyenek, hogy tanuljanak Istenről, Isten országáról. ➤ Odament hozzájuk, néven szólította őket, és kérte, hogy hagyják ott a munkájukat, és ezentúl vele legyenek mindig, hogy tanítani tudja őket. ➤ Ők nem voltak tanult emberek. Halászok és olyanok, akik a kétkezi munkából éltek. ➤ De Jézusnak szüksége volt rájuk, hogy ők is beszéljenek Isten szeretetéről. ➤ Sok embernek szüksége volt arra, hogy halljanak Istenről, mert nehéz vagy rossz volt az életük, vagy mert szerettek Istenről tanulni. <p>A hittanoktató elővesz egy kosarat, amiben a tárgyak vannak, és sorban kirakja az asztalra, miközben mesél.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sokan voltak, akik betegek voltak, nem tudtak dolgozni, nem volt pénzüik, és alig tudtak 	<p>Szükséges eszközök: szimbolikus tárgyak és amire utalnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • géztekercs: betegek gyógyítása • textil zsák: tolvajok megszabadítása • tekercs: zsinagóga (el kell készíteni a tekercsset) • játékpénz: gazdagok • vászony terítő: asztalközösség <p>(Még jobb, ha jelen időben mesélünk.)</p>

	<p>enni. (kirakja a hittanoktató az asztalra a géztekeresztet).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voltak olyanok, akik szegénységükön úgy akartak enyhíteni, hogy ellopták másoktól (textil zsák) • Voltak gazdag emberek, akiknek istene a pénz volt, és nem adtak belőle senkinek, a szegényektől is elvették. (játék pénz) • Voltak, akik úgy tettek, mintha Isten nagyon szeretné, de a szívükben nagyon távol álltak Tőle. (tekereszt) • Voltak, akiknek jó szíve volt, és terített asztallal fogadtak be ismeretleneket is. <p>A hittanoktató elhelyezi az 5 tárgyat az 5 székre tetszés szerint.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ti vagytok Jézus elhívott tanítványai. Ti vagytok a 12 tanítvány. ➤ Gyertek járjatok együtt a Mesterrel, és hirdessük együtt az evangéliumot az embereknek egy napon keresztül. <p>Minden szék mellett megáll a csoport, és minden helyszínen elhangzik egy-egy tanítás/beszélgetés.</p> <p>1. helyszín: Beteg ember háza (géz):</p> <p>Itt lakik egy beteg ember. Rokonai naponta kiviszik az utcára, hogy kolduljon. Nem sok garast tud így összegyűjteni. Tanítványok! Isten meg tudja gyógyítani ezt az embert. És nemcsak meggyógyítja, hanem meg is bocsátja a bűneit. Isten szeret téged! Mondjátok ti is tanítványok! Gyógyulj meg!</p>	<p>Idő és csoport függvénye, hogy mennyit időzünk el egy-egy helyen. Lényeg: A szövegben legyen kortörténettel összefüggő információ, ami az adott ember életére vonatkozik. Hangozzon el mindig az, hogy Isten szeret és megbocsát, és követésre hív. Úgy fogalmazzon a Hittanoktató, hogy a gyerekeknek el kelljen ismételni a legfontosabb mondatot.</p> <p>Lehet közben beszélgetést kezdeményezni a tanítványokkal.</p> <p>A bal oldali oszlopban leírt szöveget tetszés szerint lehet változtatni, alakítani.</p>
--	---	---

2. helyszín: Utca (tolvaj)

Itt van egy ember, aki
meglopott másokat.
Tanítványok! Isten meg tudja
szabadítani ettől a bűnös
élettől ezt az embert. Isten
szereti őt is, és nem akarja,
hogy másoknak kárt okozzon.
És nemcsak a rosszól
szabadítja meg, hanem meg is
bocsátja a bűneit.
Isten szeret téged!
Mondjátok ti is tanítványok!
Szabadulj meg!

3. helyszín: Vámszedő asztal (pénz)

Itt van egy ember, akinek
mindennél fontosabb a pénz.
Vámszedő, és jó sok adót kivet.
Isten meg tud téged változtatni.
És nemcsak a rosszól szabadít
meg, hanem meg is bocsátja a
bűneidet
Isten szeret téged!
Mondjátok ti is tanítványok!
Szabadulj meg! Kövesd Jézust!

4. helyszín: Zsinagóga (tekercs)

Íme itt vannak az írástudók és
farizeusok. Nagyon
törekcsenek arra, hogy
tökéletesek legyenek. De
sokuk szíve távol áll Istentől.
Isten szeret benneteket!
Ne legyetek képmutatók,
térjete meg!
Mondjátok ti is tanítványok!
Térjete meg!

5. helyszín: Vendéglátó ház (terítő)

Íme, itt egy kedves család,
akik megvendégelnek
bennünket ma, és készítenek
lepényt és halat nekünk.

Az 5 helyszín lezárása
szerepjátékkal történik.
Szituáció: A vendéglátóknál
alszanak a tanítványok, előtte
azonban megbeszélnek a napi
eseményeket.

	<p>Isten viszonzni fogja majd a jótéteményeteket. Nektek is tudni kell, hogy Isten szeret benneteket, és a Mennyei Atya gondot visel rólatok, megáld benneteket. Mondjátok ti is tanítványok! Legyen áldott ez a ház! Mielőtt megesszük az ételt, adjunk hálát a Mennyei Atyánknak, aki gondoskodott rólunk ma is.</p> <p>Eljött az este, hirdettétek a Mesteretekkel az evangéliumot. Üljetek le. Sok dolgot történt velünk ma. Idézzük fel! (A gyerekek felsorolják a helyszínek alapján az eseményeket. Igyekezzünk minél inkább belehelyezkedni a szerepbe.)</p> <p>Szerepjáték lezárása:</p> <p>A tárgyak felmutatásával ismételjük el, hogy mit tanultunk ma Jézusról és a tanítványairól.</p> <p>Tankönyvi illusztráció megnézése:</p> <p>Vajon miről tanít nekik Jézus? Vajon mit válaszolhattak Jézusnak? stb.</p>	<p>Fontos, hogy kilépjünk a szerepből. Gyűjtsük össze a tárgyakat a tanári asztalra, és mindenki üljön a helyére.</p>
Munkáltatás	Papírszív-lánc készítése: Az evangéliumhirdetés központi üzenetét jelképezve.	
Házi feladat	Munkáltató tankönyv 3. feladata	Órán megbeszélhetjük a gyerekekkel, hogy mit fognak lerajzolni.

TOVÁBBI ÖTLETEK:

A történet képekben:

<http://www.freebibleimages.org/photos/jesus-calls-disciples/>

KÉPELEMZÉSI MÓDSZERTANI SEGÉDLET:

A TKGY 62. és TKEI 74. oldalán

Jézust felnőtt férfiként látjuk tizenkét tanítványával a lap alján. Egy egységes csoportot alkotnak. Jézus ölelő mozdulatával egyesíti őket. Jézus a központi szereplője a képnek, fehér ruházatával kiemelkedik a többi tanítvány ruházatának színei közül. A tanítványok különböző színű ruhákat hordanak, melyek jelzésértékűek.

Instrukció a képolvasáshoz:

- Kiket látsz a képen?
- Milyen ruhában van Jézus? Milyen színű ruhákban vannak a többiek?
- Hány ember veszi körül Jézust?
- Figyeld meg a tanítványok arcát, mit fejeznek ki?
- Mit csinálnak?
- Miről beszélhet Jézus?
- Ha te is ott lennél, hová ülnél? Miért oda?

A TÉMÁHOZ FELHASZNÁLHATÓ ÉNEKEK:

Református Énekeskönyv: 299. dicséret: Jézus hív bár zúg morajlik...

